

**RELAȚII ROMÂNNO-CANADIENE
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ**

Prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu

Dr. Silvia-Adriana Tomescu

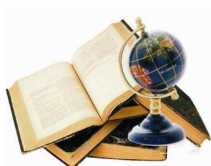
Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

**Universitatea din București
Facultatea de Litere**

**Biblioteca Centrală Universitară
„Carol I” din București**

Adina Berciu-Drăghicescu

Silvia – Adriana Tomescu

RELATII BILATERALE INTERNATIONALE. BIBLIOGRAFII GENERALE (RBIBG)

RELAȚII ROMÂNNO-CANADIENE BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Coordonator: *Adina Berciu-Drăghicescu*

Colaboratori principali: Simona Șerban, Șubă Șerban
Colaboratori: Adriana Spătan, Oana Dimitriu, Monica Pricopie

2

editura universității din bucurești®

2012

Referenți: Acad. Radu Ștefan Vergotti
Conf. univ. dr. Octavia-Luciana Porumbeanu Madge

Coperta I: Parlamentul Canadei ; Parlamentul României.

© *editura universității din bucurești*[®]
Șos. Panduri 90-92, București – 050663; Tel./Fax: 021.410.23.84
E-mail: editura_unibuc@yahoo.com
Internet: www.editura.unibuc.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BERCIU-DRAGHICESCU, ADINA

Relații româno-canadiene : bibliografie generală / Adina Berciu Drăghicescu, Silvia-Adriana Tomescu; coord.: Adina Berciu-Drăghicescu; colab. principali: Simona Șerban, Șubă Șerban; colab.: Adriana Spatan, Oana Dimitriu, Monica Pricopie. - București : Editura Universității din București, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-606-16-0206-3

- I. Tomescu, Silvia-Adriana
- II. Berciu-Drăghicescu, Adina (coord.)
- III. Șerban, Simona
- IV. Șerban, Șubă
- V. Spatan, Adriana
- VI. Dimitriu, Oana
- VII. Pricopie, Monica

016:008(498:71)

016:94(498:71)

Tehnoredactare computerizată : Silvia-Adriana Tomescu
Tania Titu

CUPRINS

Cuvânt înainte (prof. univ. dr. Ion Stoica)	7
Avant-Propos (professeur dr. Ion Stoica)	9
Foreward (prof. dr. Ion Stoica).....	11
Argumentum (conf. univ. dr. Mireille Rădoi)	13
Argumentum (maître de conférences dr. Mireille Rădoi)	15
Argumentum (associate prof. dr. Mireille Rădoi).....	17
Notă asupra ediției (prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu; dr. Silvia- Adriana Tomescu)	19
Editor's note (prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu; dr. Silvia-Adriana Tomescu)	24
Abrevieri	29

PARTEA 1:
Relații Româno-Canadiene : Bibliografie
(Prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu; dr. Silvia-Adriana Tomescu)

I. GENERALITĂȚI. DICȚIONARE. ENCICLOPEDII. ALBUME. GHIDURI	31
II. ARHIVE. DOCUMENTE. MANUSCRISE	43
III. RELAȚII POLITICO-DIPLOMATICE	48
IV. ACORDURI. CONVENȚII. TRATATE	88
V. ISTORIE	121
VI. ANTROPOLOGIE. ETNOLOGIE.	167
VII. COMERȚ. ECONOMIE. FINANȚE	175
VIII. ECONOMIE SOCIALĂ	200
IX. DREPT. LEGISLAȚIE	206
X. RELIGIE	213
XI. FILOSOFIE. PSIHOLOGIE. SOCIOLOGIE	228
XII. LINGVISTICĂ. LITERATURĂ. STUDII CULTURALE	233
XIII. EMIGRAȚIE. EXIL. DIASPORA	341
XIV. ARHITECTURĂ. ARTE (arhitectură, expoziții, film, muzică, pictură, sculptură, teatru)	403
XV. GEOGRAFIE.GEOLOGIE	430
XVI. TURISM.CĂLĂTORII	437
XVII. ȘTIINȚE	443
XVIII. ÎNVĂȚĂMÂNT. CURSURI UNIVERSITARE. MANUALE ȘCOLARE	458
XIX. MEDICINĂ	468
XX. FIZICĂ NUCLEARĂ	473
XXI. SPORT	480
XXII. PRESA	485
XXIII. MISCELLANEA	488
XXIV. WEBGRAFIE	492

PARTEA a 2-a:	
Cultură și Diplomație (Dr. Silvia-Adriana Tomescu)	519

CUVÂNT ÎNAINTE

Am scris de multe ori, și de fiecare dată cu tot mai solidă îndreptățire, că bibliografia este, în expresiile ei evaluate, mai mult decât un instrument cultural utilitar și mai mult decât o oglindă de tip arhivistic a unor informații organizate după anumite criterii. Ea a devenit, pe măsura progreselor cunoașterii, o operă analitică indispensabilă, selectivă, critică, deschisă unei structurări inteligente, prin intermediul căreia o epocă, un domeniu, o temă, un creator și alte multe categorii de entități operaționale pot fi conduse către o înțelegere superioară, către o cuprindere relevantă și complex relaționată.

Cu cât zona acoperită bibliografic este mai interesantă, mai largă, mai interferentă, cu atât sporesc capacitățile sintetizatoare ale lucrării și gradul de implicare în succesul cercetărilor întreprinse de diversele categorii de cercetători. Bibliografia, științific fundamentată, nu este doar o reflectare cantitativă a manifestărilor infodocumentare legate de fenomene culturale, politice, economice, educaționale și de altă natură, care au avut loc în societate, mai de mult sau mai recent, ea dă seama despre domeniile de interes, despre intensitatea abordărilor, despre distribuția cronologică, despre implicarea diverselor structuri și personalități și a ritmurilor acestor implicări, despre reverberațiile anumitor relații între popoare și despre consecințele acestora în fenomenele de dezvoltare.

Bibliografia relațiilor româno-canadiene este o astfel de operă de descoperire, de consemnare și de organizare a informației care răspunde nevoilor din ce în ce mai mari de cunoaștere reciprocă, de utilizare a experiențelor traversate, a ritmurilor și a ponderilor unor legături care au deja o istorie semnificativă și cunosc o extindere contemporană remarcabilă.

Faptul că aceste relații nu au doar o expresie preponderent economică, ci includ manifestări de importanță științifică, educațională, larg culturală și policromatic umană arată că ele poartă pecetea unei recunoașteri și prețuiri reciproce și reprezintă premise certe ale unor noi dezvoltări.

Diversitatea consemnărilor documentare exprimă diversitatea manifestărilor reale și semnificația perenă pe care au dorit să o lase mărturie cei care au construit și au înscris în timp evenimentele, precum și nevoia de comunicare și de cooperare din care ele au izvorât. De la relațiile statale la cele

organizaționale și, dincolo de acestea, la relațiile interumane profunde, lucrarea care s-a finalizat mărturisește despre un fond uriaș de acțiuni și de aspirații.

Organizarea bibliografiei se bazează pe soluții de întâmpinare a regăsirii care pornesc de la exigențele logicii bibliografice contemporane, dar și de la reperele cantitative ale rezultatelor cercetării. Bine înzestrată și bine coordonată, echipa de cercetători documentariști a parcurs un volum impresionant de surse și a utilizat cu competență întreaga simbolistică bibliografică adecvată unei astfel de întreprinderi.

Culegerea și organizarea informațiilor s-a întemeiat pe un efort lăudabil, competent și consecvent, din partea semnatărilor cercetării, care se află acum la începutul unei promițătoare serii de lucrări dedicate legăturilor României cu țări de pe întregul eșichier mondial. Un proiect care merită tot sprijinul fiindcă face, încă odată, dovada intensității cooperării multilaterale la scară internațională și probează capacitățile de implicare ale structurilor infodocumentare într-un astfel de efort.

Tradiția și performanțele istorice ale bibliografiei românești sunt, de asemenea, argumente puternice pentru o astfel de angajare.

Prof. univ. dr. Ion Stoica

AVANT-PROPOS

Il y a déjà longtemps que je soutiens, et à chaque fois avec une plus solide droiture, que la bibliographie représente, dans ses expressions évoluées, plus qu'un instrument culturel et utilitaire et même plus qu'un miroir dont le but serait de refléter une image stéréotypée des archives ou des informations classées selon des critères préétablis. La bibliographie est devenue, à travers l'évolution du savoir, une œuvre analytique indispensable, sélective, critique et ouverte à une structure intelligente, par l'intermédiaire de laquelle une époque, un domaine, un thème, un créateur et beaucoup d'autres catégories d'entités opérationnelles peuvent être conduites vers un haut niveau de compréhension, avec une portée significative et relationnelle.

Plus la zone couverte par la bibliographie est intéressante, ample et interférente, plus les capacités synthétiques de l'ouvrage et le degré d'implication dans le succès des recherches effectuées par diverses catégories de chercheurs grandissent aussi. La bibliographie comme démarche scientifique n'est pas une simple réflexion quantitative des manifestations infodocumentaires liées aux phénomènes culturels, politiques, économiques, éducationnels ou d'autre nature, qui se sont exercés dans la société à des époques plus ou moins éloignées; elle rend compte des domaines d'intérêt, de l'intensité des approches, de l'intensité chronologique, de l'implication des diverses structures et personnalités et de leur rythme, des réverbérations de certaines relations entre les peuples et leurs conséquences dans les processus de développement.

La bibliographie des relations roumano-canadiennes représente une telle œuvre de découverte, d'observation écrite et d'organisation de l'information qui répond aux besoins de plus en plus grands de connaissance mutuelle, d'utilisation des expériences passées, des rythmes et des poids des réseaux qui ont déjà une histoire significative et qui connaissent une extension contemporaine remarquable.

Le fait que ces relations n'ont pas seulement une expression de manière prépondérante économique, mais incluent aussi des manifestations d'ordre scientifique, éducationnel, culturel et humain, montre qu'elles n'ont pas été marquées par le sceau de la reconnaissance et de l'évaluation mutuelle et qu'elles représentent des prémisses certaines pour de nouveaux développements.

La diversité des traces documentaires reflète la diversité des manifestations réelles et le désir des personnes qui ont construit et inscrit dans le temps différents événements de leur accorder une signification pérenne, tout comme le besoin de communication et de coopération qui a été à leur origine. A partir des relations étatiques aux relations organisationnelles et, bien au delà, aux relations interhumaines, cette recherche qui s'achève témoigne d'un fond immense d'actions et d'aspirations.

L'organisation de la bibliographie se base sur des solutions d'accueil de la retrouvaille qui ont comme point de départ les exigences de la logique bibliographique contemporaine, mais aussi les repères quantitatives des résultats de la recherche. Bien douée et bien coordonnée, l'équipe de chercheurs documentaristes a parcouru une masse impressionnante de sources et a utilisé avec une très grande compétence le symbolisme bibliographique dans son entier, adéquat à une telle démarche.

Le rassemblement et l'organisation des informations se sont fondés sur un effort louable, compétent et conséquent de la part des signataires de la recherche, qui se retrouvent maintenant devant une future et prometteuse série de recherches dédiées aux liaisons de la Roumanie avec des pays bien reconnus à l'échelle mondiale. Il s'agit d'un projet qui mérite d'être soutenu parce qu'il fait preuve, encore une fois, d'une intensité de la coopération multilatérale au niveau international et justifie les capacités d'implication des structures info documentaires dans un tel effort.

La tradition et les performances historiques de la bibliographie roumaine représentent aussi des arguments forts pour un tel engagement.

Prof. univ.dr. Ion Stoica

FOREWORD

I have often written relying on solid evidence that bibliography is, in its developed expressions, much more than a useful cultural instrument, much more than an archival mirror of organized information according to certain criteria. It has become, keeping pace with the evolution of knowledge, a *sine qua non* analytical work, which is also selective, critical, open to intelligent structuring. Hence a century, a domain, a theme, a creator, alongside many other operational entities can lead to superior comprehension, can result in relevant, complex and related inclusiveness.

The broader and the more interesting and interdisciplinary the scope encompassed by the bibliography of any work, the more it will be able to synthesize and to embrace successfully other researchers' attempts, irrespective of their specialisms. A scientifically based bibliography is not only a quantitative reflection of info-documentary actions relating to political, economic, educational and cultural phenomena - which took place recently or a long time ago. Bibliography is also concerned about special fields of study, about the intensity of research approaches, about chronological division, about various structures and personalities involved and the rhythm of their implication, about the impact of certain international relations with a view to their development.

The bibliography of Romanian-Canadian relations is such a reliable work stemming from finding, collecting and organizing impressive information relevant to the increase in mutual understanding, to the improvement of mutual experiences, of effective bonds grounded on a significant history and aiming at future development, as contemporary instances show. Romanian-Canadian relations involve not only economic ties but also imply scientific, educational, cultural and general human aspects that prove strong mutual respect and support further development.

The diversity of documentary texts stands for the diversity of actual events meant by their creators to cooperate and communicate over the years and hence their everlasting significance. This book bears witness to a huge amount of actions and aspirations, including international and inter-organizational relations and moreover deep social relationships.

The organization of the bibliography relies on successful solutions of retrieval that originate in the requirements of contemporary bibliographical logics and also in the quantitative criteria of the research results. Well equipped

and well coordinated, the team of documentary researchers went through an impressive amount of resources and competently made use of the whole bibliographical spectrum of such an enterprise.

The collection and the organization of the information was based on competent and consistent efforts made by the committed authors of this study, who thus started a series of works on Romania's international relations. It is about a praiseworthy project because it testifies, once more, to the intensity of multilateral cooperation on an international scale and provides evidence for the capacities of our info-documentary structures to be involved in this laudable effort.

The tradition and the historical performances of the Romanian bibliography are altogether strong arguments for such an involvement.

Professor Ion Stoica

ARGUMENTUM

Multiculturalismul este un fenomen care animă și incită reprezentanții sferei academice, societatea civilă și mai ales mediul politic internațional. În egală măsură, este rezultatul unor politici aplicate sistematic în promovarea și cunoașterea „celuilalt”, în conturarea tiparelor de relaționare. Din această perspectivă, Canada este țara care a aplicat o politică de toleranță și acceptare apropiată de perfecțiune.

Lucrarea *Relații Româno-Canadiene. Bibliografie Generală* oferă o perspectivă asupra cercetării fundamentale a domeniului și un cadru general de analiză a relațiilor internaționale dintre România și Canada, fundamentate pe o comunitate internațională bine definită, pe contexte politice, economice și culturale, pe norme și valori specifice fiecărei națiuni.

Beneficiind de contribuția științifică a unor specialiști în cercetarea documentară și bibliografică (dr. Silvia Tomescu, prof. univ. dr. Adina Berciu-Draghicescu) coordonați de prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu, lucrarea surprinde o diversitate de câmpuri de interacțiune care au apropiat cele două culturi, de la diplomatie la literatură, artă, muzică și filosofie.

Un aspect foarte bine reliefat în lucrare este acela al relațiilor politico-diplomatice, de a căror profunzime și desfășurare depinde nașterea, supraviețuirea și metamorfozarea formulelor de cooperare bilaterală. Diplomazia reflectă esența înțelegerii acțiunilor politice și acest volum pune, iată, un accent deosebit pe reflectarea cât mai corectă și completă a diplomatiei româno-canadiene, propunând în mod aparte și o viziune a doi reprezentanți oficiali ai momentului de referință, din România, respectiv Canada, inclusă în capitolul Cultură și Diplomatie.

Privită ca *limbaj specializat*, bibliografia poate deopotrivă *codifica* și *decodifica* istoria interacțiunii dintre români canadieni. Comunicarea cu civilizația și cultura canadiană presupune descoperirea reciprocă a unei alterități care vorbește nu o altă limbă ci alte limbi, ca primă condiție a identității sale. Identitatea este un amalgam de atribute specifice și trăsături adaptabile. Ea depinde de conștientizarea și implicit recunoașterea celuilalt. În acest sens toponimia românească prezentă pe teritoriul canadian este cel mai semnificativ exemplu.

Din perspectiva instrumentală, bibliografia pretinde și obligă în egală măsură. Pretinde cunoașterea standardelor, a evoluției domeniului și obligă la formare continuă pe coordonate culturale, tocmai prin complexitatea și dificultatea abordărilor. Actul lecturii unei bibliografii trebuie să permită abordări individuale dar și de sinteză ale congruențelor interculturale și științifice.

O astfel de lucrare poate fi analizată prin valoarea sa în predarea științelor politice, a studiilor culturale dar și ca studiu de caz pentru comunicarea interculturală, fundament pentru dezvoltarea de noi relații pentru cultura oricărei națiuni, transfer cultural din România în Canada și invers, fiecare participând prin specificul național la îmbogățirea culturii celuilalt.

Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” își atinge, inclusiv prin apariția volumului *Relații Româno-Canadiene. Bibliografie Generală*, al doilea din seria deschisă anul trecut cu lucrarea *Relații româno-elvețiene. Bibliografie Generală*, unul din obiectivele instituționale marcante, acela al elaborării instrumentelor cu valoare de ghid, reper și suport în cercetarea științifică.

Conf. univ. dr. Mireille Rădoi

Director General al Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” din București

ARGUMENTUM

Le multiculturalisme est un phénomène qui anime et incite les représentants de la sphère académique, la société civile et surtout le cadre politique international. Dans une égale mesure, il est le résultat d'une série de politiques appliquées de manière systématique dans la promotion et la connaissance d' „autrui” et dans l'élaboration des schémas relationnels. De ce point de vue, Canada est le pays qui a appliqué une politique de tolérance et d'acceptation qui se rapproche de la perfection.

Le travail „Relations roumano-canadiennes. Bibliographie générale” offre une perspective sur la recherche fondamentale du domaine et un cadre général d'analyse des relations internationales qui s'exercent entre la Roumanie et le Canada, relations fondées sur une communauté internationale bien définie, sur des contextes politiques, économiques et culturels, sur des normes et des valeurs spécifiques de chaque nation.

En bénéficiant de la contribution scientifique de plusieurs spécialistes dans la recherche documentaire et de plusieurs bibliographes coordonnés par le professeur universitaire Adina Berciu-Drăghicescu, ce travail comprend une diversité de champs d'interaction qui ont agi de manière à rapprocher les deux cultures, à partir du domaine de la diplomatie jusqu'au domaine de la littérature, de l'art, de la musique et de la philosophie.

Un aspect qui est très bien présenté dans cette recherche est celui des relations politico-diplomatiques, dont la profondeur et le développement influence la naissance, la survie et la métamorphose des formules de coopération bilatérale. La diplomatie reflète l'essence de la compréhension des actions politiques et ce volume met un accent important sur une reproduction très correcte et complète de la diplomatie roumano-canadienne, proposant, en outre, la vision de deux représentants officiels de Roumanie et de Canada, présente dans le chapitre Culture et Diplomatie.

Comprise en tant que *langage spécialisé*, la bibliographie peut également codifier et décodifier l'histoire de l'interaction entre le peuple roumain et celui canadien. La communication avec la civilisation et la culture canadiennes présuppose la découverte réciproque d'une altérité qui non seulement parle une autre langue, mais d'autres langues, comme condition première de son identité.

L'identité représente un amalgame de caractères spécifiques et adaptables. Dans ce sens, la toponymie roumaine qu'on retrouve sur le territoire canadien est l'exemple le plus significatif.

Dans une perspective instrumentale, la bibliographie exige et oblige dans la même mesure. Elle exige la connaissance des normes, de l'évolution du domaine et oblige la formation continue fondée sur des coordonnées culturelles, surtout par la complexité et la difficulté des approches. L'acte de lecture d'une bibliographie doit permettre à la fois des approches individuelles et des approches de synthèse des congruences interculturelles et scientifiques.

Une telle recherche peut être analysée par le prisme de sa valeur dans l'enseignement des sciences politiques, des études culturelles, mais aussi comme une étude de cas pour la communication interculturelle en tant que fondement pour le développement des nouvelles relations pour la culture de chaque nation, un transfert culturel de la Roumanie vers le Canada et vice-versa, chacun participant par le spécifique national à l'enrichissement de l'autre.

La parution du volume „Relations roumano-canadiennes. Bibliographie générale” accomplit un objectif institutionnel central de la Bibliothèque Centrale Universitaire „Carol I”: l'élaboration d'instruments qui ont une valeur de guide, de repère et de support dans la recherche scientifique.

Conf. univ. dr. Mireille Rădoi

Directeur Général de la Bibliothèque Centrale Universitaire „Carol I” de Bucarest

ARGUMENTUM

Multiculturalism is a phenomenon that animates and excites the representatives of the academic community, of the civil society and particularly the international political spectrum. Likewise, it is the result of various policies applied systematically so as to promote and comprehend the *other*, through various relating mechanisms. From this perspective, Canada has implemented an excellent highly functioning policy of tolerance and recognition.

The work "Romanian-Canadian Relations. General Bibliography" offers a valuable perspective on the fundamental research of this field of study and a general background for a good analysis of Romanian-Canadian relations, integrated into a well-defined international community, rooted in political, economic and cultural contexts and typical national values.

Endowed with the scientific contribution of specialists in documentary research and bibliographers supervised by prof. Dr. Adina Berciu-Drăghicescu, the work illustrates the diversity of interacting fields belonging to the two cultures, such as diplomacy, literature, arts, music and philosophy.

The book manages to put special emphasis on the soundness and the evolution of the political-diplomatic relations, from which valid bilateral cooperation formulas were born, then grew and underwent a process of metamorphosis. It is said that diplomacy reflects the comprehension quintessence of political actions and this volume in its turn aims at reflecting as accurately as possible the trajectory of Romanian-Canadian diplomacy, indicating also the opinions of two important incumbent official representatives from Romania and Canada, in the chapter "Culture and Diplomacy".

Perceived as *specialized language*, the bibliography can both *encipher* and *decipher* the history of interaction between the Romanian and the Canadian peoples. Communicating with the Canadian culture and civilization implies mutual discovery of the alterity, that is not only of another language but of other languages, as the paramount condition of its identity. Identity is an amalgam of specific traits and adaptable features which depends on the awareness-and implicitly the recognition-of the other. From this point of view, the Romanian toponymy found on Canadian land is a very illustrative example.

From a strict instrumental perspective, bibliography is challenging and very demanding at the same time, because it requires the knowledge of standards, of the evolution of the field of study and also demands continuous cultural training, due to the complexity and the difficulty of approaches. The mere act of reading a bibliography should provide individual and synthetical approaches of inter-cultural and scientific correspondences.

Such a work can be taken into consideration as a valuable source in teaching political sciences, cultural studies and also as a case study for inter-cultural communication. Generally speaking such a book can serve as the basis for new relations development of any culture, and particularly for the cultural transfer between Romania and Canada, both countries taking an active part in the developing of the other's culture through their national characteristics.

By the publication of the volume "*Romanian-Canadian Relations. General Bibliography*", Central University Library "Carol I" has reached one of its important institutional goals, namely: the elaboration of guiding instruments to be used as reference and (re)source in scientific research.

Associate Professor Dr. Mireille Rădoi
General Director of Central University Library "Carol I" of Bucharest

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Inițierea unui proiect de cercetare bibliografică pe tema relațiilor internaționale bilaterale are o justificare de natură științifică rezultată din nevoia de a realiza un instrument aparte, care, prin lectura sa, să permită analiza comprehensivă a direcțiilor de interacțiune în cooperarea româno-canadiană dar și din necesitatea de a include în bibliografia domeniului Relații Internaționale și Studii Europene a unui instrument cu valoare info-documentară care să sprijine procesul de învățare academică, de cercetare și de cunoaștere în general a acestui aspect.

Volumul *Relații Româno-Canadiene. Bibliografie Generală* constituie modalitatea prin care două instituții de prestigiu din sfera învățământului superior românesc, Universitatea din București, reprezentată de prof.univ.dr. Adina Berciu-Draghicescu și Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București, reprezentată de dr. Silvia Tomescu precum și de ceilalți doi colaboratori principali (Simona Șerban și Șerban Șubă) au înțeles să își conjuge eforturile pentru a omagia, printr-o bibliografie generală, împlinirea în anul 2012 a 45 de ani de la ridicarea la rang de ambasadă a relațiilor diplomatice dintre România și Canada.

Documentarea și informarea pentru lucrarea noastră a urmărit analiza tuturor tipurilor de surse, de la manuscrise și documente de arhivă, până la documente de referințe, monografiile și publicații seriale, prezente în cele mai importante structuri info-documentare și de cercetare precum: Arhivele Naționale ale României, Arhivele Diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe, Arhiva Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului, Arhiva Consiliului Național de Studiere a Arhivelor Securității, Administrația Prezidențială, Guvernul României, Ministerul Economiei Industrii și Comerțului, Ministerul Învățământului, Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București, Iași, Timișoara, Biblioteca Națională a României.

Diversitatea suporturilor informaționale, a surselor regăsite au impus realizarea unei structuri complexe dar logice de referințe, care să ofere soluții convingătoare și să permită parcurgerea firească a conținutului. Organizarea în cadrul capitolelor este cea alfabetică, edițiile unei lucrări au fost ordonate invers

cronologic, cea mai nouă ediție având prioritate. În situațiile în care paginația unor lucrări indispensabile cercetării prin valoarea informațională nu ne-a fost accesibilă, am notat acest lucru printr-un asterix.

Documente de arhivă prezente în mare măsură în capitolele: **ARHIVE. DOCUMENTE. MANUSCRISE; TRATATE. ACORDURI; EMIGRAȚIE EXIL. DIASPORA; ANTROPOLOGIE; DREPT. LEGISLAȚIE** sunt descrise conform **ISAD (G) : International Standard of Archival Description (General) ediția a 2-a, 1999.**

Pentru monografiile și publicațiile seriale descrierea bibliografică a respectat regulile de catalogare cf.: **International Standard Bibliographic Description (ISBD). Consolidated Edition / recommended by the ISBD. Review Group, approved by the Standing Committee of the IFLA Cataloguing Section. 2010.**

Lucrarea este structurată în două părți, prima alcătuită din 24 de capitole care cuprind domeniile de influență care leagă între ele cele două state, canadian și român, de la diplomație la economie, de la religie la literatură și studii culturale, de la călătorii la învățământ și artă.

În cea de-a doua parte, pe care am intitulat-o **CULTURĂ ȘI DIPLOMAȚIE** am dorit să aducem mai aproape de cititorul avizat, de cercetători, cadre didactice, militare, diplomați câteva gânduri și proiecte realizate sau ce urmează a prinde contur, împărtășite de **Excelența Sa Maria Ligor, Ambasador al României la Ottawa** și de **Excelența Sa Mircea Roman, Consul Onorific al României în Noul Brunswick, Canada.**

Într-un firesc al curgerii ideilor, am alăturat un colaj de fotografii ale celor mai importante vizite diplomatice la nivel de șefi de state, la nivel de șefi de misiune și nu numai, care au menirea de a întregi imaginea (poate rigidă) sau poate prea concisă, pe care descrierile bibliografice au avut puterea să o reflecte. Pentru lectura cursivă și o mai fină analiză calitativă și cantitativă a informațiilor, pentru respectarea logicii bibliografice, am dispus fiecare domeniu ținând cont de *tipurile de documente* care au alcătuit structura. Astfel, în timp ce unele capitole cuprind numai informații din *monografii și seriale*, există altele unde am fost obligați a evidenția *documentele de arhivă (ANTROPOLOGIE, DREPT, DIASPORA)* sau *documentele - multimedia (ECONOMIE, RELIGIE, LINGVISTICĂ, DIASPORĂ).*

De o consistență aparte se bucură capitolul **RELAȚII POLITICO-DIPLOMATICE** care, prin însăși valoarea istorico-documentară a momentelor reflectate și plurivalența sferelor în care s-au desfășurat, justifică titulatura lucrării. Am încercat să valorificăm, pe lângă colecțiile marilor arhive naționale și canadiene, documentele diplomatice, comunicatele de presă și informațiile legate de activitatea diplomatică a celor două state din paginile web ale **Administrației Prezidențiale și Guvernului României** dar și ale **Guvernului Canadian**. O resursă indispensabilă continuării demersului a constituit-o colecția de publicații periodice canadiene digitizate *The Star*, sau online *La Press, The Ottawa Citizen*.

Capitolul **ACORDURI. CONVENȚII. TRATATE** cuprinde o serie impresionantă de acte normative încheiate între România și Canada pe domenii de colaborare bilaterală, resurse ce ne-au fost accesibile în marea lor majoritate, prin intermediul Arhivelor Canadiene (Archives of Canada).

Structurarea acestora a respectat criteriul alfabetic iar prezentarea s-a făcut conform ISDAG; astfel, am intenționat să reflectăm perioada în care au fost emise actele dar și sursa la care pot fi regăsite cu indicarea legăturii electronice acolo unde a fost necesar.

Trebuie să specificăm că, pentru acest capitol am accesat importante pagini web și documente electronice de la: Government of Canada Publications, Agence Canadienne de Développement International, Ministère de la Justice, Library and Archives Canada, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

O colecție valoroasă de hărți compune o subdiviziune a capitolului **GEOGRAFIE. GEOLOGIE**, regăsite în marea lor majoritate în cadrul Bibliotecii Academiei Române. **ÎNVĂȚĂMÂNTUL** constituie un capitol distinct, remarcându-se prin colecția de cursuri universitare și manuale școlare care se adaugă celei de monografii și seriale.

Un loc aparte, prin tradiția cooperării și importanța științifică a domeniului a fost acordat **FIZICII NUCLEARE**, care se constituie într-un capitol de sine stătător. Este bine-știut faptul că, dezvoltarea centralei atomo-electrice de la Cernavodă s-a bazat pe contribuția tehnologică și științifică a specialiștilor canadieni și a constituit un obiectiv strategic în evoluția relațiilor bilaterale.

Bibliografia pe care o propunem evidențiază, prin abordarea multidimensională a relațiilor internaționale, posibile modalități de construire a relațiilor interculturale, de conectare prin complementaritate culturală și de unire într-o societate globală.

Călătoriile prezentate în capitolul **TURISM** au avut ca obiectiv principal explorarea și cunoașterea lumii. Fie că au fost inițiative personale, misiuni cu valoare istorică sau științifică, toate au avut un scop comun: descoperirea și cunoașterea altor lumi, altor oameni și a formulelor de comuniune și schimb (informațional, cultural, material).

Pe o altă coordonată, cea artistică, acest volum adună și reflectă informații despre românii care au creat, compus, expus pe pământ canadian. Amintim doar câteva nume cuprinse de noi în capitolul **ARHITECTURĂ. ARTE**: compozitoarea Maia Badian, regizorul Alexandru Hausvater, sculptorii Dan Hanganu sau Sorel Etrog.

Culegerea de referințe bibliografice *Relații Româno-Canadiene* permite realizarea unor studii și cercetări pe coordonate variate : istorice, diplomatice, culturale sau pur bibliografice. Însă, pentru o perfectă înțelegere a mesajului și sensului său, va trebui să facem și un îndemn la *a experienta lectura bibliografiilor*, la decriptarea acestora, la descoperirea semnificației de dincolo de rigoarea normelor cu care specialiștii încifrează evenimente, fapte istorice, date, creații.

Prin diversitate și amploare, prin profunzimea informațiilor bibliografice prezentate, sperăm să punem la dispoziția utilizatorilor o sinteză istorică și culturală unică în domeniul studierii relațiilor internaționale româno-canadiene. Considerăm că, eforturile create în promovarea și susținerea studiilor canadiene pot fi, astfel, prin lucrarea noastră *Relații Româno-Canadiene. Bibliografie Generală* cunoscute mai bine.

Un aport deosebit l-au avut în susținerea proiectului nostru specialiștii români în studii canadiene din cadrul Universităților din Iași : prof. univ. dr. Rodica Albu, prof. univ. Corina Dimitriu-Panaitescu și prof. univ. dr. Monica Bottez-Universitatea din București care, pe lângă îndrumările valoroase spre sferele de cooperare, spre personalitățile reprezentative relațiilor dintre cele două state, ne-au pus la dispoziție un important corpus de lucrări de specialitate, care, firește, se vor regăsi menționate în bibliografie. Am luat contact astfel, în mod direct, cu vasta contribuție a specialiștilor noștri din Iași, București, Baia Mare, Sibiu, Timișoara, la promovarea culturii și civilizației Canadei în România, prin traduceri, analize literare, teze de doctorat, recenzii publicate în toate revistele literare românești și în sinteze la mari edituri interne și internaționale.

Am beneficiat, în egală măsură, de sprijinul documentar acordat de doamna Vesna Lopičić președinta Centrului European de Studii Canadiene care a avut amabilitatea să ne trimită în România lucrarea *Migrating Memories: Central Europe in Canada*. Brno : CEACS, 2010, o cercetare extinsă la nivel european asupra emigrației europenilor în Canada.

Ținem să mulțumim tuturor celor care ne-au facilitat depistarea și accesarea unor documente deosebit de valoroase, în majoritatea lor inedite.

Astfel, întreaga noastră recunoștință se îndreaptă spre:

- ✓ **ES Maria Ligor**, Ambasador. Ambasada României în Canada – Ottawa.
- ✓ **ES Philippe Beaulne**, Ambasador. Ambasada Canadei în România – București.
- ✓ **ES Mircea Roman**, Consul Onorific. Consulatul Onorific al României la Moncton.
- ✓ **Ligia Marincuș ; Adriana Enache**. Ambasada Canadei în România.
- ✓ **Raluca Truscanu**, Ambasada României în Canada – Ottawa.
- ✓ **Dr. Stelian Obiziuc**, Director Unitatea Arhive Diplomatice din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.
- ✓ Prof. dr. **Dragoș Petrescu**, Președinte CNSAS.
- ✓ Conf. dr. **Ionela Băluță**. Facultatea de Științe Politice din București.
- ✓ Conf. dr. **Florin Diaconu**. Facultatea de Științe Politice din București.
- ✓ Asist. univ. dr. **Brandușa Nicolaescu**. Facultatea de Științe Politice din București.
- ✓ **Dan Taloș, Nicolae Alexandru Nicolescu, Mihai Constantinescu** arhiviști Unitatea Arhive Diplomatice din cadrul Ministerul Afacerilor Externe.
- ✓ **Alina Iancu**, Arhivist IICMER.
- ✓ **Alina Ilinca**, Cercetator CNSAS.
- ✓ **Mădalina Banciu**. Unitatea Arhive Diplomatice din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.
- ✓ **Veronica Vasilov, Doina Sima, Gabriela Dumitrașcu, Rodica Canae și Roxana Vlad**. Serviciul Arhivele Naționale Istorice Centrale din București.
- ✓ **Ileana Petric**-Serviciul Manuscrise. Biblioteca Academiei Române.
- ✓ Dr. **Mariana Radu**-Cabinetul de Hărți. Biblioteca Academiei Române.
- ✓ **Emanuel Bădescu**- Cabinetul de Stampe. Biblioteca Academiei Române.

Omnibus Maximas Gratias!

Prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu
Dr. Silvia-Adriana Tomescu

EDITOR'S NOTE

A project of bibliographical research on bilateral international relations is grounded on a scientific basis, as it emerges out of the necessity to accomplish a peculiar reading instrument that allows a comprehensible analysis of various interactions implied by the Romanian-Canadian cooperation. It also comes out within the bibliographic scope of International Relations and European Studies as a necessary info-documentary instrument meant to boost academic learning, research and general knowledge encompassed by these domains.

The volume is conceived like a homage to celebrate, in 2012, 45 years since Romania and Canada established embassy diplomatic relations and it represents the result of a joint initiative of two prestigious Romanian higher education institutions, Bucharest University, represented by prof.univ.dr. Adina Berciu-Drăghicescu and Central University Library "Carol I", represented by dr. Silvia Tomescu and two other collaborators, Simona Șerban și Șerban Șubă.

The documentation and the information for this book followed the analysis of all types of resources, namely manuscripts and archive documents, reference documents, monographs and series publications, which were found in the most important info-documentary and research structures such as: the National Archives of Romania, the Diplomatic Archives of the Romanian Ministry of Foreign Affairs, the Archives of the The Institute for the Investigation of Communist Crimes and the Memory of the Romanian Exile, the Archives of the National Council for the Study of the Securitate Archives, the Presidential Administration, the Romanian Government, the Ministry of Economy, Trade and Business Environment of Romania, the Ministry of Education, Research, Youth and Sport, the Library of Romanian Academy, Central University Library "Carol I" of Bucharest, Central University Libraries of Iași, Timișoara, the National Library of Romania.

The diversity of information supports and sources led to complex and logical reference structures, able to offer persuasive solutions and the accessible comprehension of the content. The organization within chapters is alphabetical, the editions of the same work are listed in reverse chronological order, the latest edition being the most important. In case one valuable work indispensable to our research lacked pagination we indicated the omission with an asterisk.

The archive documents that belong to chapters **ARCHIVES. DOCUMENTS. MANUSCRIPTS ; TREATIES. AGREEMENTS ; EMIGRATION EXILE. DIASPORA ; ANTHROPOLOGY ; LAW. LEGISLATION** are described according to ISAD (G): International Standard of Archival Description (General), the 2nd edition, 1999.

Bibliographic description of monographies and series publications follow the cataloging rules cf.: *International Standard Bibliographic Description (ISBD). Consolidated Edition / recommended by the ISBD. Review Group, approved by the Standing Committee of the IFLA Cataloging Section. 2010.*

The work is structured in two parts, the first consists of 24 chapters dealing with the domains by means of which the two states, Canada and Romania, have interacted over the years: diplomacy and economy, religion, literature and cultural studies, travelling, education and arts. The second part, entitled **CULTURE AND DIPLOMACY**, is meant to familiarize competent readers, researchers, teachers, military staff, diplomats with some thoughts and projects shared by *Her Excellency Maria Ligor, Ambassador of Romania to Canada, Ottawa* and *His Excellency Professor Mircea Roman, PhD Honorary Consul General of Romania to Canada - New Brunswick*.

As to render naturalness to our bibliographic descriptions, sometimes too rigid or too concise, a collage of photographs was also included, thus giving a more vivid image of the most important diplomatic visits, such as those led by chiefs of state or by chiefs of missions.

The fluent reading, the fine qualitative and quantitative analysis of the information, the observation of bibliographic logics were criteria that urged us to take into account different types of documents characteristic of each field of study. Therefore, while some chapters comprise only information from monographs and series, there are other chapters containing archive documents (Anthropology, Law, Diaspora) or multimedia documents (Economy, Religion, Linguistics, Diaspora).

The chapter **POLITICAL DIPLOMATIC RELATIONS** is perhaps the most important, due to both historical and documentary value of the events recorded and multidisciplinary character of the domains involved in it. Our intention was to exploit not only the collections of Romanian and Canadian National Archives, but also diplomatic documents, press releases and information referring to the diplomatic activities of the two states available on the web pages of the Romanian Presidency, the Romanian Government and the Canadian Government. A resource indispensable to our project was the collection of electronic periodical publications *The Star, La Press, The Ottawa Citizen*.

The chapter **AGREEMENTS. CONVENTIONS. TREATIES** consists in an impressive collection of normative acts issued by Romania and Canada in the field of bilateral collaboration. Most of these resources were available through Archives of Canada. They are organized alphabetically, and their presentation is done according to ISDAG. Thus we aimed to point out the period of time when they were issued and also the source where they are available, altogether with the electronic link if the case. For this chapter we must mention that we accessed important web pages and electronic documents on Government of Canada Publications, Agence Canadienne de Développement International, Ministère de la Justice, Library and Archives Canada, National Commission for the Control of Nuclear Activities. We also must

mention that for this chapter we accessed important web pages and electronic documents from the National Commission for the Control of Nuclear Activities.

A sub-chapter of the chapter **GEOGRAPHY. GEOLOGY** consists in a valuable collection of maps, most of them from the Library of the Romanian Academy. Another chapter is **EDUCATION**, comprising a series of academic courses and textbooks.

The tradition in cooperation and the scientific importance of **NUCLEAR PHYSICS** turned this domain into the subject of a separate chapter. It is well known that the atomic electric power station of Cernavodă has been a cornerstone in the evolution of bilateral relations between Romania and Canada, due to a great extent to the technological and scientific contribution of Canadian specialists.

The compiled bibliography is based on a multidimensional approach of international relations and therefore it expresses various ways of construction of inter-cultural relations, of connections through cultural complementarity and of unity in the global village. The travels that we presented in chapter **TOURISM** are meant to illustrate the exploration and knowledge of the world. Whether personal initiatives, historical or scientific missions, they all nevertheless shared the same purpose: the discovery and the understanding of other societies, of other peoples and of different formulae of communion and of informational, cultural and material exchange.

On the other hand, the artistic aspect is also reflected by the volume by means of the information about Romanians that created, composed, exhibited or performed on Canadian ground, for instance the composer Maia Badian, the director Alexandru Hausvater, the sculptors Dan Hanganu or Sorel Etrog – presented in chapter **ARCHITECTURE. ARTS**, besides many other names.

The collection of bibliographic references *Romanian-Canadian Relations* can help its readers carry out research and studies on various domains: history, diplomacy, culture or even bibliography. In order to get to the message and the real meaning of this bibliography we also recommend the genuine experience of a careful reading. By doing so, readers will be able to decipher these bibliographies and to discover hidden meanings, beyond the rigidity of the inescapable norms used by specialists to encipher events, historical dates and deeds.

We hope that the diversity, the broad scope and the profoundness of the bibliographic information will offer a unique historical and cultural synthesis within the field of study of Romanian-Canadian international relations. The work *Romanian-Canadian Relations. General Bibliography* promotes all the creative efforts made so as to spread awareness on the importance of Canadian studies.

A remarkable contribution to the success of our project was made by Romanian scholars specialized in Canadian studies, namely Professor Dr. Rodica Albu and Professor Dr. Corina Dimitriu-Panaitescu from Jassy University and Professor Dr. Monica Bottez from Bucharest University. They not only gave us valuable recommendations regarding the domains and the representative personalities relevant

to the collaboration between the two states, but also generously offered an important corpus of specialized works, all these being included in the bibliography. We thus got acquainted with the names of our specialists from Jassy, Bucharest, Baia Mare, Sibiu, Timișoara who contributed largely to the promotion of Canadian culture and civilization in Romania by means of translations, literary analyses, doctoral theses, reviews published in Romanian literary journals and also syntheses issued by prestigious national and international publishing houses.

We have also received the documentary assistance provided by Ms Vesna Lopičić, President of the European Center of Canadian Studies, who generously sent to Romania the work *Migrating Memories : Central Europe in Canada*. Brno : CEACS, 2010, a research work at European level on the emigration of Europeans to Canada.

We thank everyone that helped us find or access valuable and original documents.

Therefore we give our sincere gratitude to:

- ✓ **HE Maria Ligor** - Ambassador. Embassy of Romania to Canada – Ottawa.
- ✓ **HE Philippe Beaulne** - Ambassador. Embassy of Canada to Romania – Bucharest.
- ✓ **HE Mircea Roman** *Honorary Consul General of Romania to Canada* - Honorary Consulate of Romania to Moncton.
- ✓ **Ligia Marincuș ; Adriana Enache** - Embassy of Canada to Romania.
- ✓ **Raluca Truscanu** - Embassy of Romania to Canada – Ottawa.
- ✓ **Dr. Stelian Obiziuc** - Director of The Department of Diplomatic Archives, the Romanian Ministry of Foreign Affairs.
- ✓ Professor Dr. **Dragoș Petrescu** - President of The National Council for the Study of the Securitate Archives CNSAS.
- ✓ Associate Professor Dr. **Ionela Băluță** -The Faculty of Political Science of Bucharest University.
- ✓ Associate Professor Dr. **Florin Diaconu**. The Faculty of Political Science of Bucharest University.
- ✓ Lect. Assist. Dr. **Brîndușa Nicolaescu** - The Faculty of Political Science of Bucharest University.
- ✓ **Dan Taloș, Nicolae Alexandru Nicolescu, Mihai Constantinescu** - archivists at the Department of Diplomatic Archives, the Romanian Ministry of Foreign Affairs.
- ✓ The Department of Diplomatic Archives of the Romanian Ministry of Foreign Affairs.
- ✓ **Alina Iancu** - Archivist at The Institute for the Investigation of Communist Crimes and the Memory of the Romanian Exile.

- ✓ **Alina Ilinca**- Researcher at The National Council for the Study of the Securitate Archives CNSAS.
- ✓ **Mădălina Banciu** - The Department of Diplomatic Archives, the Romanian Ministry of Foreign Affairs.
- ✓ **Veronica Vasilov, Doina Sima, Gabriela Dumitrașcu, Rodica Canae și Roxana Vlad**- Central National Historical Archives of Bucharest.
- ✓ **Ileana Petric** – the Manuscripts Department of the Library of the Romanian Academy.
- ✓ **Dr. Mariana Radu** –**The Maps Department of the Library of the Romanian Academy;**
- ✓ **Emanuel Bădescu** - The Imprints Department of the Library of the Romanian Academy.

Omnibus Maximas Gratias!

Professor Dr. Adina Berciu-Drăghicescu
Dr. Silvia-Adriana Tomescu

Abrevieri

A.M.A.E	Arhivele Diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe, București
A.C.R.U.P.O	Association of Canadian University Professors from Ontario
A.C.S.R	Asociația Canadiană a Scriitorilor Români
A.E.C.L	Atomic Energy of Canada Limited
A.R.C	Asociația Română din Canada
A.R.E.C	Association of Romanian Engineers in Canada
A.R.G.O.C	Asociația Româno-Canadiană din Ottawa-Gatineau
A.S.L.R.Q	Asociația Scriitorilor de Limbă Română din Québec
B.P.C.E	Biroul de Promovare Comercială Economică- Montreal
C.N.C.A.N	Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare
CANDU	CANada Deuterium Uranium
C.N.S.A.S	Consiliul National pentru Studiarea Arhivelor Securității
O.A.C.I	Organizația Aviației Civile Internaționale
S.A.N.I.C	Serviciul Arhivelor Naționale Istorice Centrale